

UNIVERSUL copiilor

Seria Nouă/ Octombrie, 2020

LITERATURĂ

„Eminescu e cel mai important popas, esențial pentru români - care vor să înțeleagă ce li se întâmplă lor [...], pe care drum ar trebui s-o ia.”

pag.8-9

RELIGIE

Evlavia care o înconjoară pe Sfânta Parascheva este recunoscută și rămâne constantă de-a lungul a sute de ani.

pag.10 -11

PR. CONSTANTIN NECULA

*De aceea, vă îndemn:
Încurajați-i să scrie,
să deseneze, să cânte,
să recite...*

pag.4-5

Summer

3 CE MAI CITIM? ...???

4 SCRISOARE
PR. CONSTANTIN
NECULA ne scrie tuturor:
părinți, copii, profesori...

6 moda sau NU? UNIFORMA

Știm cu toții discuțiile interminabile despre uniformă!
Dar hai să vedem când, unde și de ce a apărut uniforma.

8 LITERATURĂ MIHAI EMINESCU

„Eminescu e cel mai important popas, esențial pentru români - care vor să înțeleagă ce li se întâmplă lor [...], pe care drum ar trebui s-o ia.”

10 RELIGIE SFÂNTA CUVIOASĂ PARASCHEVA ȘI SFÂNTA VINERI DIN BASME

Evlavia care o înconjoară pe Sfânta Parascheva este recunoscută și rămâne constantă de-a lungul a sute de ani.

12 ȘTIINȚĂ ȘI RELIGIE

PILDA SEMĂNĂTORULUI ȘI CHIMIA

Iisus Hristos obișnuia să-i învețe pe oameni prin pilde luate din viața lor de zi cu zi.

14 HRANĂ PENTRU SUFLET- PAGINA PENTRU PĂRIȚI SUNTEM OARE „PĂRIȚI CONȘTIENȚI”?

Probabil că, de multe ori, ne-am pus întrebarea: în meseria de părinte putem face greșeli? Răspunsul este „Da!”, pentru că această meserie este poate, cea mai grea din lume.

16 ACTIVITĂȚI

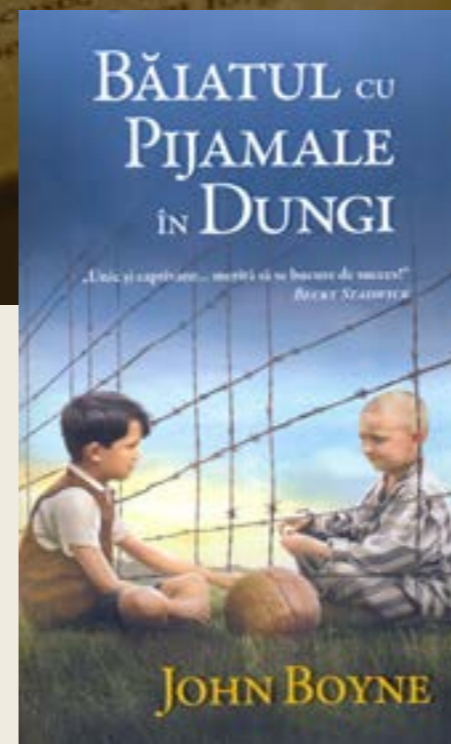
Aici puteți vedea câteva dintre activitățile care au avut loc în școala noastră în luna octombrie.

18 CENTRUL DE EX- CELENȚĂ „LAURENȚIU PANAITOPOL”

Veți afla mai multe la pagina 18.

CE MAI CITIM?

Înainte de a vă spune ce e, am să vă spun ce nu e această carte. Nu e doar o carte pentru copii.

Este povestea unei prietenii printr-un gard de sârmă ghimpată, este povestea Celui de-al Doilea Război Mondial văzută prin ochii a doi copii.

Unul care îl înțelege, din interiorul sârmei ghimpată și altul, care-l privește din afară, fără să priceapă mare lucru, dar ajungând cu timpul să dibuie prin umbre realitatea crudă.

Bruno e fiul unui mare ofițer SS, un fel de mână dreaptă a lui Fury (cum e numit în carte Hitler) un om cu viitor în armata SS. Viitor care bate mai repede la ușă decât

s-ar fi așteptat și tatăl SS e promovat Comandantul unui lagăr, pe care fiul lui, Bruno, îl numește Out-With, (Auschwitz) desigur. Și Bruno își pierde viața confortabilă din buricul Berlinului și se mută cu familia într-o casă din care se poate vedea Out-With iar Bruno nu pricepe ce-i cu toți oamenii aceia în pijamale, nu pricepe de ce a trebuit el să-și părăsească Berlinul cu teatre și cofetării, cafenele și oameni mulți pe stradă....

Cenușul vieții de aici e spart de întâlnirea neașteptată cu Shmuel, un băiat evreu-polonez, născut în aceeași zi cu Bruno. Bruno este convins că și Shmuel trece prin aceeași experiență cu el, că și el a fost obligat să-și părăsească casa de aceeași manieră precum Bruno, odată cu relocarea tatălui lui și că în barăcile acelea locuiesc familii fericite ca a lui, care seara stau la taină în timp ce fetele se dau pe balansoare și trăncănesc istorii amoroase...

Bruno nu are părgihii să înțeleagă răul fiindcă răul se poate înțelege doar din interior. Ca dovadă, deși își dă seama că Shmuel e slab și nemâncat și-i aduce de mâncare, pe drum până la locul de întâlnire Bruno mănâncă el ce i se pare mai bun din pachetul pentru prietenul

său. Sau, atunci când Shmuel apare vânat pe față, Bruno presupune că i s-a întâmplat și lui să-i sară lanțul la bicicletă și să cadă, așa cum pășise și Bruno mai demult.

Povestea lui John Boyne e pe de-o parte despre prietenie, dar mai mult e despre răul pe care nu-l putem înțelege decât în măsura în care ne contagiem. Bruno rămâne copil, privirea lui curată găsește mereu explicații copilărești răului din jur. Desigur că asta nu-l ferește de a plăti prețul.

E o carte profundă, care evită clișeele prin faptul că nu lasă personajele să evolueze până în consecința finală așa cum te-ai fi așteptat.

E o lectură în care eu văd o bază foarte bună pentru ora de istorie, civică și, desigur, religie, dar, mai mult decât atât, e o lectură profund analitică asupra originii și propagării răului.

Prof. Ivona Boitan - regizor, scriitor

Scrisoare

Sunt convins că orice concurs de creație are numai câștigători. Nimeni nu pierde când scoate la lumină din el o idee, un gând bun, un altfel de zâmbet către lume.

Lumea din jurul nostru e tristă, stresată, supărăcioasă și enervantă uneori. Acum are nevoie de oameni faini. Care să-i schimbe urâtenia în frumusețe și curăție. E rostul pentru care, dragi Părinți, vă îndemn să vă provocați copiii să vă bata în frumusețe, în curaj și în creativitate.

Inimile noastre de adulți s-au îngrijorat destul. Au simțit și sunt cuminți cum n-au fost niciodată. Un pic oboșiți de pandemia de incredibilă incompetență în care ne-au surprins pe cei adulți, maturii de la care așteaptă siguranță și încredere.

Suntem dinaintea lor ca Îngeri păzitori. Ne privesc copiii noștri ca pe niște salvatori. Să nu vă temeți să-i iubiți și mai ales să vă lăsați iubiți de ei.

E normal să avem emoții pentru zilele lor de viață. Să ne bucurăm cu ei. Să ne întristăm cu ei. Să ne îngrijorăm când le este greu. Mereu alături și cu ei. Fără să ne temem să fim

părinți pentru care nu, nu există școală, ci doar inimă. Harismă. Iubire. Încredere.

De aceea, vă îndemn: **Încurajați-i să scrie, să deseneze, să cânte, să recite...** La vremurile care vin, frumosul este mântuitor. Dătător de ton uman. Nu-i lăsați furati de carierism, de lichelismul din jur. Încercați să le fiți model și să vă bucurați când vă înving: când vă iubesc mai mult, când sunt mai smart decât credeți. Vă va fi mai ușor la muncă, între colegi. Vă va fi mai luminos mâinele în care stăpâni pe destinul Țării vor fi ei. Puștii-inimă pe care-i avem.

Pentru copii, un gând de încurajare.

Când eram mic, vai, ce mult a trecut, o chinuiam pe Bunica Ileana – mama mamei mele – să-mi spună povești. Multe. Cum ea nu știa citi și scrie – a fost copil sărac între cele două Războaie Mondiale și deportată în timpul ultimului tocmai la Budapesta și apoi în teritoriul Uniunii Sovietice – scria direct în inima noastră, a nepoților.

Vorbea corect, gândea corect, trăia corect. Îl iubea pe Dumnezeu ca pe un apropiat. Fără ifose, cuminte.

Târziu am aflat noi, nepoții, că ea ne povestea povești care nu existaseră până la ea. Și eram mândri de curajul ei. Când s-a stins, eram deja preot, m-am așezat la mormântul ei și am așezat prima mea carte de povești. I-am dedicat-o. I-am dăruit inima ei din cartea mea.

Pentru că Bunica este o Poveste.

Vă rog să ne faceți fericiți pe profesorii și preoții voștri, pe părinții și bunicii voștri minunați. Faceți-vă curaj. Scrieți ce gândiți despre lumea pe care, noi,ăștia mari, nu prea o mai vedem. Desenați. Pictați ori pur și simplu jucați-vă. Fiți voi, așa cum vă doriți să fiți. Uite, na, Vă dau binecuvântarea să fiți vedete!

Când sunteți nemulțumiți, Vă rog aduceți-Vă aminte de unde venim. De foarte departe, chiar dacă unii nu văd sau se fac să nu observe asta.

Colegilor profesori și învățători, suntem împreună!

Școala românească nu va fi niciodată reformată din cauza prea multor reforme ce s-au abătut peste ea. Nu vă lăsați. Sensul vieții noastre ca oameni ai școlii e să-i vedem pe copii înlocuindu-ne. Fiind școală copiilor lor.

Nu ne va ieși dacă nu-i vom elibera de propriile noastre poveri. Fiti creativi, dar nu cu orice preț. Pedagogia e ușoară doar pentru cei care fac tușa reformei. Pentru cei care o trăim știm că fără fond nu există formă și fără formal nu există non-formal. Vă îndemn să țineți ritmul cu puștii ori cu domnișorii din clase.

Și, îndrăznesc, scrieți la rândul Vostru. Desenați, pictați, cântați. Vădiți-vă hobbyurile care vă fac oameni întregi. Și nu lăsați pe nimeni să vă stingă voința de viață, de calitate, de întreg...

Aș scrie un rând Îngerului care păzește Școala. Dar el știe deja să fie cu ochii pe nevoia copiilor și pe sufletul profilor. E un Înger care străbate lumea, păzindu-ne. Uneori pe noi de noi înșine. Aripa lui, îmbrățișare de Cer și încurajare.

Cu drag, Vouă,
Pr. Constantin Necula,
Sibiu

Uniforma

Dragii mei, vom începe o călătorie foarte interesantă prin Istoria Costumului, începând de la Adam și Eva până în zilele noastre. Și, pentru că este un drum lung, iar voi sunteți elevi, vom face o mică încălzire, scriind câteva cuvinte despre UNIFORMĂ.

Despre costumația purtată de elevi înainte de epoca modernă se știu puține lucruri, deoarece secole de-a rândul, educația s-a adresat unui număr limitat de copii nu numai în Europa, ci peste tot în lume (putem considera epoca modernă ca fiind perioada ce urmează Evului Mediu până în secolul al XIX-lea). Ce se poate spune cu siguranță este faptul că în secolul al XVI-lea, în Anglia, uniforme școlare au fost introduse în școlile pentru copii săraci, pentru a-i deosebi de ceilalți. Elevii trebuiau să arate cât mai simplu și mai ponosit cu puțință.

Situația a rămas aceeași vreme de aproximativ trei secole în Marea Britanie, până când cele mai bune școli publice au adoptat și ele uniforma. Astfel, uniforma a început să facă parte din educația băieților, fetele nefiind admise în școlile publice.

O imagine despre cum erau costumați elevii de școală oferă pictorul olandez Jan Steen în tabloul său intitulat „Școala de țară”, realizat în 1665.

La sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, școlile publice britanice deveniseră locuri periculoase de indisciplinate. Debandada era atât de mare în aceste școli, încât multe familii au sfârșit prin a alege să-și educe băieții acasă. Uniforma, prin urmare, a fost impusă pentru a pune ordine acolo unde nu exista niciuna.

În secolul al XVIII-lea un elev de școală dintr-o familie avută putea avea duzini de cămăși, cravate, sacouri, pantaloni, pălării, mănuși, șosete sau pantofi (duzină= grup de douăsprezece obiecte de același fel).

Eton School, 1880

Eton School
Secolul al XIX-lea

Secolul
al XIX-lea

Christ's Hospital School

În zilele
noastre

Eton School
În zilele noastre

Uniformele de la două școli din Marea Britanie, Eton și Christ's Hospital au rămas în mare parte neschimbate din 1552.

În secolul al XIX-lea, când fetele au început să frecventeze școlile publice, garderoba lor era și mai sofisticată. Din ea nu lipseau rochiile în croieli diferite, în funcție de ocazia la care trebuiau purtate, fuste, pălării, un ceas, un corset, pantofi, mănuși, ciorapi și nelipsitele batiste.

Cu timpul, nu numai că fiecare școală a adoptat propria uniformă, dar existau și mici diferențe în interiorul aceleiași școli, astfel că uniforma definea locul ocupat de elev în ierarhia școlii. Diferențele au constat în numărul de nasturi de la sacou, unghiul croielii, felul de a purta pălăria sau alte mici detalii folosite pentru a marca rangul și privilegiile elevului. Aceste exagerări și obsesia defilării cu rangul social au dus la revolte din partea elevilor prin anii 1960. Cu toate acestea, uniforma a supraviețuit, renunțându-se doar la diferențierea socială.

Dragii mei, purtați uniforma cu mândrie! Și nu uitați că sunteți elevii unei școli care va rămâne în istoria învățământului românesc!

Odată cu industrializarea, uniforma a fost preluată și de diferite funcții și meserii. Știți cu toții uniforma militară, a cadrelor medicale, a avocaților, a pompierilor, salopeta muncitorilor...

Astfel, uniforma, pe lângă faptul că ține de cald și ocrotește trupul, are și o funcție socială, „vorbindu-ne” prin imagine și prin semne convenționale, despre funcția și locul pe care îl ocupă omul în rândul semenilor (convenție= înțelegere între două sau mai multe persoane asupra unui lucru).

Așadar, uniforma ne oferă indicații corecte și eficiente, necesare vieții în comun.

În România, uniforma școlară a fost introdusă în 1897 pentru elevii din Turnu Severin, de către academicianul Theodor Costescu, director al Liceului Traian. După decretul regal din 1906, la inițiativa lui Spiru Haret, ministru al învățământului de la acea vreme, purtarea uniforme a fost introdusă în toate școlile din România, devenind un motiv de mândrie pentru elevi și un simbol al școlilor în care învățau.

Perioada comunistă a schimbat percepția despre uniforme, dar lăsam pentru altă dată o poveste cu acest subiect. Aveți în imagini uniforme din acei ani.

Ana-Maria Olteanu, artist plastic

Pionieri și șoimi ai patriei în perioada comunistă.

Mihai Eminescu

Mihai Eminescu

„Afară-i toamnă, frunză-mprăștiată”. Așa începe primul dintre cele trei sonete fără titlu sau, mai exact, cu titluri conștând în cifrele romane I, II și III. Eminescu le-a legat unul de altul pentru că evocă, toate, o iubire pierdută în trecut. Avea 29 de ani, dar i se părea că în spatele său s-a adunat deja mult timp, o negură de vremi, din care încerca să salveze un chip de femeie.

Primul dintre sonete este singurul care se referă la interiorul unei locuințe, la acel spațiu intim descris de Valeriu Cristea în studiul său „Spațiul în literatură”, în opoziție cu spațiul deschis, nesfârșit, care nu oferă protecție.

Poezia lui Eminescu, în general, este una a spațiului deschis. Sonetul acesta se numără printre foarte puținele sale texte care vizualizează interiorul unei locuințe.

„Afară-i toamnă...” Numai afară-i toamnă, în casă nu e niciun anotimp. Vrajmășia vremii de afară face și mai intensă voluptatea refugierii într-un adăpost. Iar voluptatea este ritualizată: „Pierzându-ți timpul tău cu dulci nimicuri, / N-ai vrea ca nime-n ușa ta să bată; / Dar și mai bine-i, când afară-i zloată, / Să stai visând la foc, de somn să picuri.” Simțim nostalgia, rareori divulgată de Eminescu, a unei vieți de mic-burghez. El vorbește, în primele două strofe ale sonetului, în catrene, la persoana a doua, ca să creeze o atmosferă și să definească un stil de viață, ca să facă ușor de recunoscut situația de către cititor.

Sonet I

Afară-i toamnă, frunză-mprăștiată,
Iar vântul zvârle-n geamuri grele picuri;
Și tu citești scrisori din roase plicuri
Și într-un ceas gândești la viața toată.

Pierzându-ți timpul tău cu dulci nimicuri,
N-ai vrea ca nime-n ușa ta să bată;
Dar și mai bine-i, când afară-i zloată
Să stai visând la foc, de somn să picuri.

Și eu astfel mă uit din jeț pe gânduri,
Visez la basmul vechi al zânei Dochii;
În juru-mi ceața crește rânduri-rânduri;

Deodat-aud foșnirea unei rochii,
Un moale pas abia atins de scânduri ...
Iar mâni subțiri și reci mi-acopăr ochii.

Apoi, în terține, trece la persoana întâi; se descrie pe sine stând într-un jeț și visând în fața focului din cămin. Foarte repede atmosfera de viață mic-burgheză se spulberă.

În locuința până atunci protectoare se revarsă – ca apa de mare într-o corabie spartă – misterul metafizic al existenței: „În juru-mi ceața crește rânduri-rânduri.” Ceea ce urmează este o năzărire, un vis fulgurant, o revanșă luată de poet împotriva realității: „deodat-aud foșnirea unei rochii, / Un moale pas abia atins de scânduri... / iar mâni subțiri și reci mi-acopăr ochii.”

Când se întâmplă toate acestea, noi, cititorii, nu uităm: poetul stă singur în jețul lui. Iar „Afară-i toamnă, frunză-mprăștiată”.

„Eminescu e cel mai important popas, esențial pentru români - care vor să înțeleagă ce li se întâmplă lor [...], pe care drum ar trebui s-o ia.” - Mugur Vasiliu

**Eminescu scrie-n vie
Într-o seară cenușie
Nu știu ce a cugetat
Că-l văd cam îngândurat
A compus o poezie
Despre sat.**

Luca Hotcoleanu, clasa a VII-a,
„Prințul Matei”

Cu câtă artă folosește Eminescu cuvântul „frunză”: la singular! Nimeni nu reușește ca el să obțină maximum de efect din cele mai obișnuite cuvinte ale limbii române.

În cazul acesta singularul cuvântului „frunză” devine surprinzător de expresiv. „Frunze-mprăștiate” ne-ar fi făcut să ne gândim la serviciul de salubritate. „Frunză-mprăștiată” ne ridică imediat în cerul poeziei.

Alex Ștefănescu,
Critic și istoric literar,

Sursa <https://24pharte.ro/trei-versuri-de-eminescu-de-alex-stefanescu/>

Sfânta Cuvioasă Parascheva și Sfânta Vineri din basme

Evlavia care o înconjoară pe Sfânta Parascheva este recunoscută și rămâne constantă de-a lungul a sute de ani. Fiind o sfântă foarte tânără, este îndrăgită de copii și adolescenți care găsesc în viața sa un model de virtute, de perseverență în practicarea binelui și de modestie.

Parascheva s-a născut în secolul al XI-lea, în satul Epivat din Tracia, pe țărmul Mării Marmara, în apropiere de Constantinopol (azi Istanbul).

Se spune că pe când avea 10 ani, Cuvioasa Parascheva a auzit cuvintele Mântuitorului, rostite într-o biserică: „Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie” (Marcu 8, 34). Aceste cuvinte o determină să-și dăruiască hainele săracilor, să își schimbe cruciulița ei de aur cu o cruciuliță de lemn pe care o purta o fetiță (din predica de Sf. Parascheva, 14 Octombrie 2020) și să facă multe alte fapte de milostenie.

După o vreme, se retrage în pustie. Urmând sfaturile unor viețuitori aleși, se îndreaptă spre ținutul Pontului, oprindu-se la mănăstirea Maicii Domnului din Heraclea, unde va rămâne cinci ani. De aici a plecat spre Țara Sfântă, în dorința de a-și petrece

restul vieții în Locurile Sfinte. După ce a văzut Ierusalimul, s-a așezat într-o mănăstire de călugărițe în pustiul Iordanului.

Privitor la viața ei, din Cazania Sfântul Varlaam aflăm că, într-o noapte, pe când avea 25 de ani, un înger i-a spus în vis, să se reîntoarcă în locurile părintești: „Să lași pustia și la moșia ta să te întorci”. Ascultătoare, din Constantinopol s-a îndreptat spre Epivat, fără să spună cuiva cine este și de unde vine. Aici, împăcată cu sine, cu oamenii și cu Dumnezeu, și-a dat sufletul. Îngropată ca o străină de loc, s-a arătat în vis unor credin-

cioși, atunci când un păcătos a fost pus într-un mormânt apropiat. Astfel, lumea a înțeles că are de a face cu o sfântă și i-a așezat trupul spre închinare, iar minunile de la Racla sa nu au întârziat să se arate. În anul 1238, în ziua de 14 octombrie, Moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva au fost mutate la Târnovo, apoi, în anul 1393, când Bulgaria cade sub ocupația turcilor, Sfintele Moaște sunt purtate la Vidin, de unde ajung la Belgrad – Serbia. În 1521, sultanul Suleiman Magnificul cucerește Belgradul, iar Moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva sunt duse la Constantinopol și așezate în palatul sultanului.

Au fost răscumpărate de la turci de Patriarhia Ecumenică și purtate, succesiv, în mai multe biserici, fugind, efectiv, din fața turcilor.

Vasile Lupu, ctitorind la Iași biserica „Sfinții Trei Ierarhi”, a reușit să răscumpere și să strămute la Iași, pe 14 octombrie 1641, Moaștele Sfintei, iar, în anul 1887, racla Sfintei Cuvioase Parascheva a fost mutată în Catedrala mitropolitană din Iași, unde se află și astăzi.

Un mare număr de biserici o au ca ocrotitoare pe Sfânta Cuvioasă Parascheva, iar Sfânta este de mare ajutor tuturor celor care își îndreaptă rugăciunile către ea. O cinstesc cu multă evlavie românii, bulgarii, grecii, sârbii, iar Sfânta Cuvioasă Parascheva este mult folosită pentru toți creștinii. Dovada dragostei pe care credincioșii i-o poartă este Pelerinajul care, an de an, are loc la Iași, în preajma zilei sale, 14 Octombrie.

În Basmele Românilor, Sânta Parascheva, cu numele de Sfânta Vineri, apare adesea, alături de Sfânta Miercuri, de Sfânta Joi și de Sfânta Duminică. Ea îi ajută pe eroii poveștilor, chiar dacă apare sub o înfățișare aspră.

În „Zâna Zorilor” de Ioan Slavici, Sfânta Vineri îi dă eroului Petru Făt-Frumos un fluier fermecat și îl spune ce să facă în Împărăția Zorilor. De asemenea împreună cu Sfânta Miercuri și cu Sfânta Joi, după ce îi găsesc oasele în fundul fântânii, îl fac la loc, de o mie de ori mai frumos, mai voinic și mai mândru ca înainte.

În „Povestea porcului” de Ion Creangă, fiica împăratului este îndrumată de Sfânta Miercuri către sora ei mai mare. „Sfânta Vineri i-a mai

dat și ea un corn de prescură, un păhăruț de vin și o vârtelniță de aur care depăna singură; și a îndreptat-o și ea cu multă bunătate și blândețe la soră-sa cea mai mare, la Sfânta Duminică”.

Basmele devin astfel ecoul credinței oamenilor în puterea de ajutorare a sfinților pentru rugăciunea făcută cu credință și inimă curată.

A consemnat, prof. Monica Șerbănescu

Pilda semănătorului și „pastila” de știință

Iisus Hristos obișnuia să-i învețe pe oameni prin pilde luate din viața lor de zi cu zi.

Pericopa Evanghelică din Duminica a 21-a după Rusalii (Pilda semănătorului) este una dintre cele mai cunoscute, de sezon și analizată din perspective multiple. În această pildă se vorbește despre cea mai răspândită ocupație a omului, semănatul seminței pentru a obține pâinea cea de toate zilele. Semănătorul din această parabolă este însuși Mântuitorul și sămânța pe care o seamănă El este Cuvântul lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, ne vorbește despre misiunea Sa, printr-o narațiune despre diferite categorii de pământ (tipuri de soluri) reprezentând tipologiile umane ce intră în contact cu propovăduirea mesajului Evanghelic. Pilda este dedicată celor care au „urechi de auzit”, ca și „pastilele” de știință inserate în acest material.

Materie organică:
- vie - rădăcini de plante și mici organisme;
- moartă - resturi de vietăți în descompunere, care formează humusul.

Solul este partea superioară a litosferei, un amestec eterogen format din materie organică și minerală.

Materie anorganică (minerală):
- solidă (roci mărunțite);
- lichidă (apa);
- gazoasă (oxigen, dioxid de carbon, azot).

Tipuri de soluri și compoziție:

- solul nisipos este aerat și drenat (pătrunde ușor apa prin el) deoarece conține particule mari de nisip (compuși ai siliciului);
- solul calcaros este predispus la uscare, conține o cantitate mare de pietre (compuși ai calciului), are aspect albicios;
- solul argilos este bogat în substanțe minerale nutritive (este roditor), când este uscat formează bulgări, are conținut bogat în compuși ai aluminiului.

Metodele de separare a componentelor unui amestec eterogen, apă + sol:

DECANTAREA

FILTRAREA

Chira Munteanu, Clasa a VII-a „Marica Doamna”

Pilda semănătorului și chimia

Citind pilda semănătorului putem stabili multe legături între noțiunile prezentate și chimie.

Spre exemplu, când boabele de grâu ajung pe sol, se obține un amestec eterogen, deoarece boabele de grâu pot fi observate separat printre particulele de sol.

De asemenea, cu ajutorul chimiei, putem studia compoziția chimică

Desen: Rucsandra Florea, Clasa a VII-a „Marica Doamna”

a unui bob de grâu. Acesta conține apă, glucide, proteine, lipide, substanțe minerale, enzime și vitamine. Procentul de apă din boabele de grâu

Desen: Sara Dolfi, Clasa a V-a „Principele Mircea”

influențează proprietățile fizice ale acestora. Dacă procentul de apă este mai mare de 14%, apar procese biochimice de fermentație, care determină alterarea bobului de grâu.

Cu alte cuvinte, dacă bobul de grâu primește prea multă apă, el nu va mai încolți.

Tot astfel, dacă mintea omului este supraîncărcată de informații, ea nu se va mai putea dezvolta armonios.

Decantarea amestecurilor eterogene

Ce este decantarea?

Aceasta este o metodă de separare a componentelor unui amestec eterogen solid - lichid (ex: sol și apă) sau lichid - lichid (ex: ulei și apă), pe baza diferenței dintre densitățile acestora.

Ce instrumente se folosesc?

Pentru decantarea unui amestec eterogen solid - lichid este nevoie de :

- un pahar Berzelius;
- o baghetă.

Din pilda semănătorului aflăm că boabele care au nimerit în pământ bun au încolțit. Încolțirea reprezintă procesul de germinație.

Chimia ne învață că enzimele din bobul de grâu determină transformarea componentelor acestuia în substanțe asimilabile de viitoarea plantă.

Rezumatul Pildei semănătorului...

„Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa”...se continuă cu descrierea a patru tipuri de sol pe care a căzut aceasta. Toate solurile descrise erau metafore pentru fiecare tip de credință. Numai cea căzută pe un sol bun, fertil, expusă la lumină a rodit.

Desen: Andrei Miu, Clasa a VII-a „Marica Doamna”

Sper ca v-a plăcut... Și v-am stârnit curiozitatea științifică...

Desen: Irina Nicolae, Clasa a V-a „Principele Mircea”

Desen: Ioana Pavelescu, Clasa a VII-a „Marica Doamna”

Desen: Ruxandra Mocanu, Clasa a VII-a „Marica Doamna”

Consider că este foarte interesant să observăm cum cunoștințele din diferite domenii se leagă între ele.

Victor Nedelescu, clasa a VII-a „Prințul Matei”

Și tu poți face experimentul...

Trebuie doar să amesteci apă distilată cu sol, având grijă la proporții, astfel încât cantitatea de apă să fie mai mare decât cea de sol pentru a evita obținerea unei compoziții solide. După amestecare se lasă la decantare (sedimentare) și se poate observa cum la baza paharului Berzelius se depun particulele de pământ mai grele, în echilibru cu apa sunt particulele fine, cu densitate aproximativ egală cu cea a apei și în suspensie rămân particulele mult mai ușoare. Apa va fi colorată deoarece s-au dizolvat anumite săruri din sol, astfel experimentul fiind complet.

Elisa Bogdan, Clasa a VII-a „Marica Doamna”

Desen: Delia Cosenco, Clasa a VII-a „Marica Doamna”

Profesor coordonator: Carolina Constantin

Suntem oare „părinți conștienți“?

Probabil că, de multe ori, ne-am pus întrebarea: în meseria de părinte putem face greșeli? Răspunsul este „Da!”, pentru că această meserie este poate, cea mai grea din lume.

Nimeni nu ne-a spus vreodată că rolul de părinte este un rol ușor.

Trăim o perioadă în care suntem supuși unor stresori greu de înfrânt. În aceeași măsură și copiii noștri se confruntă cu atâtea influențe și atâtea surse de distragere, încât, uneori găsim greu soluții pentru micuții noștri.

De aceea este important ca noi, părinții să avem reguli, pe care să le respectăm, pentru a le putea cere și copiilor noștri ca ei să respecte regulile pe care noi le considerăm importante.

Se poate întâmpla ca nu de fiecare dată să putem respecta regulile impuse de noi, dar, atunci când le încălcăm, e nevoie să recunoaștem acest lucru și să exersăm din ce în ce mai mult, pentru a deveni cât mai consecvenți cu noi înșine, înainte de a o cere copiilor.

Iată 7 pași buni de parcurs:

Să fim coerenți

Să spunem adevărul

Să fim cu mintea deschisă și să gândim pozitiv

Să-l ajutăm pe copilul nostru să-și controleze comportamentul

Să laudăm și să încurajăm comportamentul bun al copilului nostru

Să îi oferim copilului nostru iubirea, în mod necondiționat, dar conștient

Să îi dăruim copilului nostru un timp de calitate, ori de câte ori este cu putință

Bucurați-vă de copii și învățați-i, la rândul dumneavoastră, să se bucure și ei de copilărie!

Să fim coerenți

Pentru un copil, mai ales pentru un copil mic este dificil să înțeleagă de ce o regulă se poate schimba de la o zi la alta.

Din perspectiva părintelui, schimbarea regulilor nu este ceva frustrant, dar, pentru copil, da. El nu va înțelege, de exemplu, de ce astăzi are voie să se joace cu anumite jucării, sau să meargă în parc, iar mâine nu mai are voie să facă acele lucruri. Coerența înseamnă modelare și aceasta se face prin ceea ce noi, părinții le spunem copiilor să facă, dar și modul în care le spunem asta.

Să spunem adevărul

De ce? Pentru că noi, părinții îi cerem copilului să spună adevărul, ceea ce este laudabil.

Dar ni se poate întâmpla să-l punem pe copil să răspundă la telefon unei persoane, pe care nu dorim să o auzim și să-i comunice acelei persoane că mama sau tata nu sunt acasă. Acest lucru îl va face pe copil să devină confuz, afectându-i chiar stima de sine, pe de o parte, iar, pe de altă parte, îl va face să se comporte similar într-o situație dată, pentru că, de regulă, copilul face ceea ce vede și nu ceea ce ar trebui să facă (funcționează modelul familiei).

Să fim cu mintea deschisă și să gândim pozitiv

Majoritatea copiilor (mai ales cei mici) doresc să fie rugați pentru a îndeplini o sarcină.

De ce să nu recunoaștem că și nouă, adulților, ne place să fim rugați să facem ceva, pentru cineva! Și atunci, gândindu-ne la ce ne place nouă, putem să facem același lucru pentru copiii noștri. Încurajați un comportament bun (pozitiv), prin a spune concret ce trebuie să facă sau să nu facă. Etichetarea copilului, atunci când a greșit, fără a-i explica ce a greșit, este dăunător pentru imaginea de sine a copilului. Abordând un stil pozitiv în educația copilului, arătându-i unde a greșit și fiind lângă el pentru găsirea altor soluții care să-l ducă la un rezultat pozitiv, îl puteți ajuta să ajungă acolo unde și-a propus, mult mai ușor, pentru că el va căpăta încredere, va face alegeri bune pentru devenirea lui.

Să-l ajutăm pe copilul nostru să-și controleze comportamentul

Copilul are nevoie să fie ajutat să-și înțeleagă acțiunile și să accepte felul în care se comportă în diverse situații.

Cu ajutor, el va putea până la urmă, să își controleze comportamentul interior. Pe copil, acest control îl ajută să caute să înțeleagă în ce fel acțiunile sale îi pot afecta pe cei din jurul său. Este nevoie să-i arătăm copilului căile prin care el își

poate exprima sentimentele. Este bine să comunicăm cu el onest, clar și adecvat vârstei lui și este necesar să i se permită să-și exprime sentimentele. Copilul are nevoie de ajutor pentru a găsi modalități de exprimare și de eliberare a emoțiilor.

Să laudăm și să încurajăm comportamentul bun al copilului nostru

Se întâmplă să ignorați comportamentul bun al copilului și să îl sancționați pe cel rău? Sigur că da.

Este mult mai simplu pentru părinte să ignore comportamentul bun, pentru că acesta nu creează nicio problemă. Nu ezitați, însă să laudați copilul pentru fiecare faptă bună pe care o face și, totodată, atunci când greșește, încercați să-l determinați pe copil, ajutându-l, să găsească o soluție bună la o problemă negestionată de el; după aceea, discutați cu copilul despre situația negestionată, pentru ca el să-și înțeleagă greșeala și, în timp, să nu o mai repete.

Să îi oferim copilului nostru iubirea în mod necondiționat, dar conștient

Acest lucru înseamnă să ne iubim copilul, indiferent de acțiunile sale dar, alegerile să rămână ale lui și el să știe acest lucru.

Dragostea pentru copil nu se bazează pe acțiunile copilului. Fiecare copil este o combinație unică, alcătuită

din personalitate, inteligență, mod de acumulare. Părintele își demonstrează iubirea prin încrederea pe care i-o acordă micuțului, dar și arătându-i greșelile făcute, astfel încât el să conștientizeze alegerile și să învețe ce înseamnă asumarea. Părintele însoțește copilul, de-a lungul vieții, îl mângâie, atunci când e nevoie, îi explică, atunci când nu înțelege, îl sfătuiește, dar nu face în locul lui.

Să îi dăruim copilului nostru un timp de calitate, ori de câte ori este cu putință

Copilul are nevoie să fie ascultat.

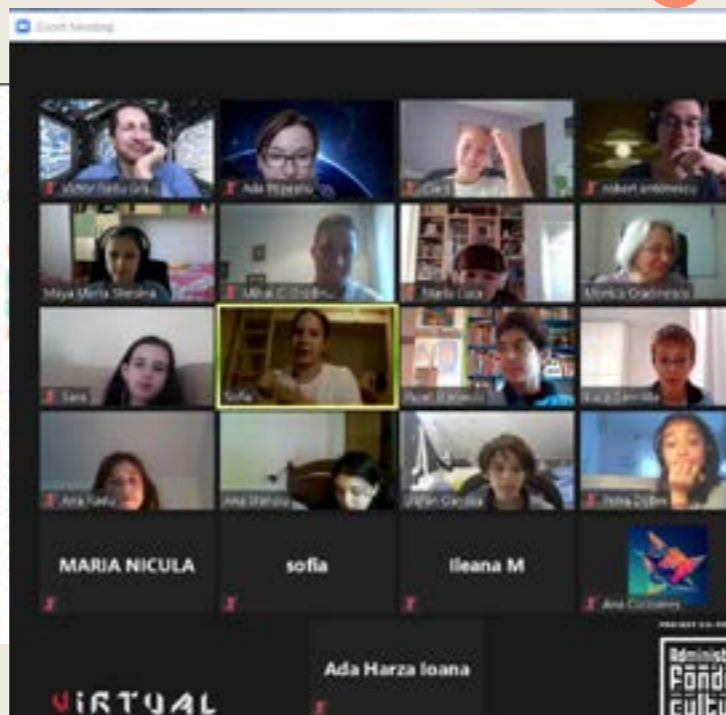
Părintele trebuie să își sprijine copilul, dar, în același timp, e necesar să i se explice copilului că și el are obligația de a asculta și de a colabora cu părinții. Este important să vă distrați cu copilul dumneavoastră. Părintele trebuie să-i ofere copilului un mediu securizat, în care micuțul este capabil să reușească ceea ce își propune. Acest mediu trebuie să includă activități provocatoare, dar realizabile. Uneori este mai ușor pentru copil să facă doar o bucată din ceea ce avea de făcut, decât să ducă până la capăt misiunea lui. Laudați și această mică bucată, încurajându-l să meargă mai departe, până la capăt, unde va avea satisfacția reușitei lui. Păstrați-vă timp pe care să îl dedicați copilului. Va fi cel mai prețios dar pe care i-l puteți face, de care își va aminti toată viața și care se va converti în felul de a fi al tânărului și adultului de mai târziu.

Reiterez faptul că, „meseria” de părinte este complexă, dar este cea mai frumoasă din lume, cu provocări și cu lacrimi de durere, ori de fericire!

„Meșteșuguri populare românești”

Joi 23.10 2020, copiii din clasele a V-a „Principele Mircea” și a VI-a „Principesa Elisabeta”, s-au întâlnit online cu autorii unui proiect intitulat „Meșteșuguri populare românești”. Copiii au vizionat o parte din acest proiect referitor la câteva profesii aproape dispărute în zilele noastre.

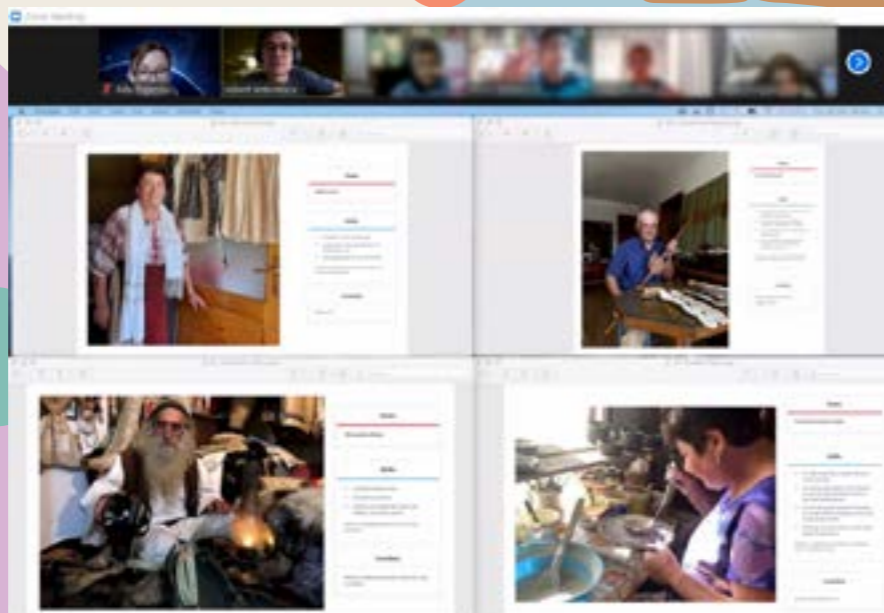
Ei au fost puși în temă cu ce înseamnă, din punct de vedere tehnologic, o filmare cu tehnica „Realității Virtuale”.

Unii dintre elevii noștri erau deja în temă cu acest subiect, cu aplicații în multe domenii.

Elevii au participat cu entuziasm la această prezentare, au pus întrebări și s-au arătat interesați de tema propusă și de realizarea în sine a proiectului.

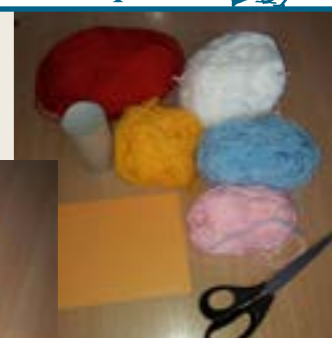
Meșterul popular intervievat ne-a arătat ce înseamnă meșteșugul opincarului, ce importanță a avut în viața oamenilor de la sate și de asemenea ce rol important avea în comunitate. El a prezentat pe viu elevilor cum se produce o opincă și cum era folosită în funcție de anotimp.

A consemnat, Prof. Monica Grădinescu

Ne pregătim de vreme rece! O căciuliță lucrată de copii, chiar în vacanță!

Clasele Pregătitoare și I, în activități extrașcolare, sub coordonarea doamnelor Fani Busuioc și Ana Grigore.

„Tablou de toamnă”

„Albinuțele” harnice și-au confecționat penare!

Ingrid- Maria Turcescu

„Albinuțele” creative au pictat tablouri la fel cum Zâna Toamnă pictează natura.

Toamna se numără... castanele!

Clasele Pregătitoare, I și a II-a, în activități extrașcolare, sub coordonarea doamnelor Mariana Butnaru, Adina Damaschin și Alexandra Codrea

CENTRULUI DE EXCELENȚĂ „Laurențiu Panaitopol”

O viață trăită cu pasiune în familia matematicii, printre cifre, teoreme, alături de mii de elevi ghidați în emoțiile olimpiadelor.

Blândețe, genialitate și altruism.

Acesta a fost domnul profesor Laurențiu Panaitopol.

Soția dumnealui, distinsa doamnă Maria Elena Panaitopol, a inaugurat concursul care poartă numele marelui profesor, cu site-ul <http://www.concurspanaitopol.ro/> și, la începutul acestui an școlar, a fost de acord să sprijine Liceul Pedagogic „Anastasia Popescu” prin crearea **CENTRULUI DE EXCELENȚĂ „Laurențiu Panaitopol”** care și-a propus să exploreze fascinanta lume a matematicii.

Le urăm succes tuturor celor care vor îmbrățișa excelența în matematică!

REVISTA „UNIVERSUL COPILOR” - serie nouă

Publicație a LICEULUI PEDAGOGIC ORTODOX „ANASTASIA POPESCU”

Editura Zbor - Director Monica Șerbănescu

Redactor coordonator: Ana - Maria Olteanu

Responsabil: Gia - Maria Iova

Invitați speciali: Anna Ermolaeva, Alex Ștefănescu, Pr. Constantin Necula

Colectivul de redacție: Ivona Boitan, Carolina Constantin, Ileana Zărnescu, Monica Grădinescu, Alina Elena Grecu, Ioana Revnic

Copiii: texte - Luca Hotoleanu, Chira Munteanu, Elisa Bostan, Victor Nedelescu

desene- Andrei Miu, Sara Dolfi, Irina Nicolae, Rucsandra Florea, Ioana Pavelescu, Delia Cosenco, Ruxandra Mocanu

Coperta 1: Ramona Șlug - „Proiecții afective”

Foto: Robert Sandu

Materialele pentru numerele viitoare se primesc pe adresa ana.bidea@gmail.com
str. Zborului nr. 7- 9 sect.3, București
Tel. 0723224247